

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر مواجهه مادر با دود دست دوم سیگار بر
وضعیت شیردهی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مامایی گرایش بهداشت مادر و کودک

استاد راهنما: خانم دکتر اعظم بحیرائی

استاد مشاور: خانم دکتر سحرناز نجات

مشاور آمار: آقای دکتر عباس رحیمی روشانی

دانشجو: فائزه غفوری

دی ماه ۱۳۹۰

چکیده

بررسی تاثیر مواجهه مادر با دود دست دوم سیگار بر وضعیت شیردهی

زمینه: تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی، یکی از اولویتهای اصلی در برنامه بهداشت عمومی است. تاکنون در ایران مطالعه‌ای به منظور بررسی تاثیر مواجهه مادر با دود دست دوم سیگار بر طول مدت شیردهی انجام نشده است. با توجه به اهمیت دوران شیردهی و نقش شیر مادر در ارتقای سطح سلامت مادر و کودک این مطالعه با هدف بررسی تاثیر مواجهه مادر با دود دست دوم سیگار بر وضعیت شیردهی طراحی شد.

روش پژوهش: این مطالعه از نوع همگروهی آینده‌نگر بود. دو گروه مورد مطالعه شامل ۱۷۰ مادر در گروه مواجهه‌یافته و ۱۷۰ مادر در گروه مواجهه‌نیافته که در سه دوره ۳-۵، ۳ روز، و ۶ ماه پس از زایمان نوع و طول مدت شیردهی آنها به روش مصاحبه ثبت شد. مواجهه با دود دست دوم سیگار نیز با پرسشنامه و به روش مصاحبه ارزیابی شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری تی مستقل، کای اسکوئر، فیشر، آنالیز بقا کاپلان-مایر و مدل رگرسیون کاکس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که مواجهه مادر با دود سیگار در دوران پس از تولد باعث کاهش معنی‌داری در شیوع تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی می‌شود ($p < 0.001$). براساس تحلیل کاکس طول مدت تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی در گروه مواجهه یافته ۰/۵۳ گروه مواجهه نیافته بود (۰/۷۳-۰/۳۹ CI: ۰/۹۵٪).
(hazard ratio=۰/۵۳)

نتیجه‌گیری: براساس نتایج این مطالعه مواجهه مادر با دود دست دوم سیگار تاثیری منفی بر طول مدت شیردهی دارد.

واژه‌های کلیدی: مواجهه با دود دست دوم سیگار، وضعیت شیردهی، پس از تولد

Tehran University of Medical Sciences

Faculty of Nursing and Midwifery

The Effects of Secondhand Smoke exposure on
Breastfeeding Status

For the degree of MSc

By: **Faezeh Ghafoori**

Supervisor: **Dr. Azam Baheiraei**

Co_Supervisor: **Dr. Shaharnaz Nedjat and Dr. Abbas Rahimi Forushani**

December/2011

Abstract

The Effects of Secondhand Smoke exposure on Breastfeeding Status

Background: Exclusive breastfeeding for the first six months of life is one of the most important public health concerns. There has been no previous study on the effects of Secondhand Smoke (SHS) exposure on breastfeeding duration in Iran. This study aimed to assess the effects of mother's exposure to SHS on breastfeeding duration.

Methods: This was a prospective cohort study. Participants in this study were 170 exposed households and 170 non-exposed households; infants' feeding method and duration were measured in the age groups of 3-5 days, 3 months and 6 months old. Mothers' exposure to SHS was assessed through maternal reports. The statistical tests used were t-test, Chi-square, Fisher exact test and survival analysis (Kaplan-Meier survival curves and Cox regression model).

Results: Exposure to SHS caused a significant decrease in the percentage of exclusive breastfeeding during the six-month period ($p < 0.001$). According to Cox regression model, the duration of exclusive breastfeeding in the six months was 0.53 in the exposed group over the non-exposed group (hazard ratio= 0.53, 95% CI: 0.39-0.73).

Conclusion: The results of this study confirm the negative effects of SHS exposure on breastfeeding duration.

Key Words: Secondhand Smoke, Breastfeeding Status, Post Partum.